

- 15
16 המומחה מטעם הנתבעים הגיע בחוות דעתו למסקנות הבאות :
17 א. בני משפחת התובע ממעגל ראשון וממעגל שני סבלו מתחלואה פסיכיאטרית קשה.
18 ב. התובע גדל באווירה של עזובה תרבותית, חינוכית ורגשית בולטת ביותר וכנראה
19 שהיה חשוף לאלימות ולפיתוי מיני.
20 ג. כבר בגיל צעיר ביותר התגלו אצל התובע הפרעות נפשיות והתנהגותיות הכוללות
21 סימפטומים נוירוטיים מגוונים, הפרעות בתקשורת בינאישית והפרעות בחשיבה
22 אשר העלו את החשד לקיומה של הפרעה פסיכוטית מסוג פסוידו-נוירוטיק
23 סכיזופרניה. מבחנים פסיכולוגים שנעשו לתובע אישרו את האבחנה.
24 ד. לאור האמור, הייתה הצדקה מלאה לשבץ את התובע, למרות הישגיו הטובים
25 בלימודים, בכיתה מיוחדת.
26 ה. מחלת ניוון השרירים אשר אובחנה אצל התובע בשנת 1994 לא מסבירה את מכלול
27 הבעיות הנפשיות מהן הוא סבל.
28 ו. הטיפול שהוענק לתובע במרפאה לטיפול בילד ובנוער בקופת חולים כללית, לרבות
29 הטיפול במחלקת יום בבי"ח טירת הכרמל, היה חיוני והתאים למצבו הנפשי. הטיפול
30 הנפשי שניתן בזמנו והטיפול שבא בעקבותיו במרוצת השנים עזר במידה מסוימת
31 להתייצבות במצבו הנפשי של התובע ולנסיגה חלקית של הסימפטומים.
32 ז. הרקע להפרעה ממנה סובל התובע כיום נעוץ בתורשה המשפחתית ובהליך
33 ההתפתחותי באווירה המשפחתית שתוארה לעיל, ולא כתוצאה מהטיפול שניתן לו.
34

בבית משפט השלום
ב ק ר י ו ת

בע"מ:

קנדלקר יעקב ת.ז. 34355057
רח' הפרטיזנים 1/13, קרית ביאליק 27087
ע"י ב"כ עוה"ד חנא בולוס

התובע

-נגד-

1. משרד החינוך - מחוז חיפה
רח' ח'ורי 2, חיפה 33045
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

2. אריאלה צימט ת.ז.
רח' אמנון ותמר 29, דירה 1
קריית טבעון 36060

3. שירותי בריאות כללית
שד' המגינים 104, חיפה

4. ד"ר מיסלביץ' ארנסטו ת.ז. 17548348
שד' הנשיא 68, חיפה 34642

5. המרכז לבדיאות הנפש
רח' אשכול 9, טירת הכרמל

6. ד"ר דינה קוטליאר ת.ז. 16614802
רח' בירם 1, חיפה

הנתבעים

מהות התביעה: נזקי גוף
סכום התביעה: נתון להערכת בית המשפט

כתב תביעה מתוקן

הקדמה:

1. התובע 24/3/78 יהיה מיוצג בתביעה זו על ידי עוה"ד חנא בולוס מכפר יאסיף, ומענו להמצאת רתבי בי-דין יהיה במען ב"כ הנ"ל.
2. התובע הנו רווק יליד 24/3/1978 ובנה האמצעי של משפחת קנדלקר המונה חמש נפשות, חורים ושתי אחיות.
3. בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה זו היה הנתבע מס' 1 האחראי והמפקח על בתי הספר ומערכת החינוך במחוז שבו למד התובע.
4. הנתבעת מס' 2 שימשה, בזמנים הרלוונטיים לתביעה זו, כמורה יועצת ומחנכת בחטיבת הביניים של תיכון "אורט אפק" שבו למד התובע.

5. הנתבעת מס' 3 הנה אגודה עותמנית המאגדת בישראל והפועלת מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 ומפעילה קופת חולים המספקת שירותים רפואיים לציבור המנויים ושמה הקודם היה "קופת חולים כללית" (אגודה עותמנית 611/99).
6. הנתבע מס' 4 חנו רופא במקצועו, אשר בזמנים הרלוונטיים לתביעה זו, שימש כמומחה בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר וכן כמנהל המרפאה לטיפול בילד, בנוער ובמשפחה הפועלת במסגרת קופת חולים כללית.
7. הנתבע מס' 5 חנו בית חולים ממשלתי לבריאות הנפש אשר בזמנים הרלוונטיים לתביעה זו אושפז בו התובע בכפייה.
8. הנתבעת מס' 6, הנה רופאה במקצועה, אשר בזמנים הרלוונטיים לתביעה זו, שימשה כמנהלת המחלקה הפסיכיאטרית אצל הנתבע מס' 5 אשר אושפז בה התובע.

רקע עובדתי:

9. מגיל צעיר מאד, סבל התובע מקשיי שפה הואיל והוריו לא דיברו עברית, דבר שבהתחלה פגם בהליכי ההתפתחות חבין אישית וקשריו עם הסביבה.
10. עד שנת 1985 גרה משפחת התובע בעיר נהרייה, שם שובץ בכיתה 'א' גנית (חינוך-מיוחד) בבית ספר "טרומפלדור" בגלל קשיים בשפה העברית, כיתה אשר מיועדת לתלמידים שאינם בשלים לכיתה 'א' והכילה, בעיקר, תלמידים אלימים. וזאת חרף אבחון כילד עם מנת אינטליגנציה גבוהה (ע"פ אבחון פסיכולוגי) אם כי מופנם קמעה. כבר בגיל זה חש התובע בעוינות רבה ואלימות, הן מצד המערכת והן מצד התלמידים האחרים.
11. בשנת 1985 עברה משפחת התובע להתגורר בקריית ביאליק, שם הוא שובץ בכיתה ב' טיפולית בבית ספר צור שלום, כיתה אשר קיבצה בתוכה ילדים בעייתיים מבחינה התנהגותית (אלימים) ומבחינה שכלית, דבר שפגע בו, הן פיזית, הן נפשית והן חברית וחסם בפניו כל אפשרות להתקדם בלימודים ומנע בעדו לנצל את הפוטנציאל הטמון בו. בכיתה זו סבל התובע מאלימות מצד חבריו לכיתה וכן מהמורה, אשר לעיתים, סטרה לו ולעיתים משכה באוזניו.
12. התובע המשיך ללמוד בבית ספר צור שלום בכיתה טיפולית עד אשר סיים את כיתה ו' (בשנת 1990), למעט הפסקה קצרה עת, בסיום כיתה ד', הועבר לפנמיית "טוקאירי" בפרדס חנה למשך חודש ימים בלבד. במשך כל זמן לימודיו בבית הספר היסודי צור שלום סבל התובע מאלימות פיזית ומילולית של הילדים ולעיתים גם של חלק מהמורים אשר הטיחו לעברו עלבונות, האשמות וחשפלות דבר שמנע ממנו להתקדם בלימודיו ולעיתים אף נאלץ להיעדר מבית הספר.
13. מלכתחילה ההחלטה על שיבוצו של התובע בכיתות המיוחדות הייתה החלטה מוטעית, רשלנית, וחפוזה וגרמה לתובע טראומה ודיכאון, מה גם שרמת הלימודים בכיתות אלה הייתה נמוכה מדיי עבור התובע ובמסגרתן סבל אלימות פיזית ונפשית, הן מצד הילדים והן מצד חלק מהמורים.
14. בשנים 1991, 1992 ו-1993 למד התובע בכיתות טיפוליות ז', ח' ו-ט' (בהתאמה) בחטיבת הביניים 'אורט אפק' אשר גם בכיתות אלה נתקל התובע באלימות מצד התלמידים האחרים ולא היה ניתן ללמוד בהם. חרף קשיים אלה, ובשים לב לממוצע הציונים הנמוך של הכיתה הצליח התובע להוכיח התקדמות מבחינת השליטה בשפה העברית וקיבל את הציונים הגבוהים מבין תלמידי הכיתה (בהתחשב בממוצע הכללי הנמוך) ואף קיבל תעודות הצטיינות, דבר שהעיד על רמת אינטליגנציה גבוהה.
15. ברם ועל אף האמור לעיל, התובע לא הצליח להשתלב בחברת התלמידים, היה לילד מופנם ונמנעה ממנו האפשרות להתקדם. בכיתות אלה אף התקשה התובע להשתלב

בשיעורי הספורט, כנראה, עקב מחלה ניוון שרירים אשר כבר אז ייתכן שהחלה להתפתח אצלו וגרמה לו לחולשה גופנית.

16. על רקע זה ועקב אבחון לקוי, בחודש 5/93 (או בסמוך לכך), עת למד התובע בכיתה ט', הנתבעת מס' 2, יועצת בית הספר (גב' אריאלה צימט), הפנתה את התובע לרופא המטפל לצורך אבחון פסיכיאטרי הואיל ו"אינ" מתחבר עם הילדים ואינו לוקה חלק במשחקים או בשיעורי הספורט", עד אשר הופנה למומחה פסיכיאטר בתחום הילד, הנתבע מס' 4, מנהל חמרהא לטיפול בילד בקופת חולים כללית בחיפה (הנתבעת מס' 3) אשר קבע כי התובע סובל מתהליך פסיכוטי כתוצאה מהלכים ההתנהגותיים. אי לכך, הופנה התובע לקבלת טיפולים פסיכיאטריים ואף קיבל תרופות אשר החלישו עוד יותר את מצבו הגופני אין צורך לומר כי אבחנה זו, הן של הנתבע מס' 4 והן של שאר הנתבעים, השפילה את התובע בפני הבריות, ביזתה אותו, עשתה אותו מטרה לשנאה, לבזו וללעג מצדם והוסיפה רבות על סבלו של התובע וחיוקה את הכתם החברתי שדבק בו ממילא עקב מוצאו. דברים העולים בכדי חוצאת לשון הרע.

17. בהמשך לאמור לעיל, בשנת 1993, בשנה הקריטית בחייו תוג התובע כחולה נפש ונכפה עליו אשפוז במעון יום אצל הנתבע מס' 5, וזאת לאחר שהנתבעת מס' 6 (בהתייעצות עם הנתבע מס' 4) החליטה כי מצבו מצריך אשפוז במחלקה סגורה אם כי לבסוף אושפז במעון יום.

18. אצל הנתבע מס' 5 נכפה על התובע לקבל כדורי הרגעה וטיפולים אחרים שהחלישו אותו מעבר לחולשתו הפיזית הנובעת ממחלת ניוון שרירים כפי שאובחנה בהמשך על ידי נירולוג מבית החולים "כרמל" אשר קבע כי חולשתו הגופנית נובעת ממחלת ניוון שרירים ולא מתהליך פסיכוטי כקביעת הנתבעים.

19. התובע שהה במעון היום הנ"ל במשך כשבועה חודשים שבמהלכם סבל התובע ממצב זכאוני ונפשי רדוד, וזאת עקב תנאי השחייה, היחס הלא נאות וההשפלות הקשות שספג אצל הנתבע מס' 5 ובמיוחד הנתבעת מס' 6 אשר הרבתה לצרוח עליו, לחשפילו ולחעלילו. מסגרת זו, לא רק שלא הביאה כל תועלת לתובע, אלא גם החריפה את הבעיות שמהן סבל ואשר פורטו לעיל.

20. ביום 26/12/93, בעוד התובע מאושפז בבית החולים (הנתבע מס' 5) התאספה בעניינו ועדת השמה אשר החליטה על החזרת התובע למסלול לימודים רגיל (כיתה י'), אם כי, בניגוד לתבטחת צוות המחלקה שבה אושפז התובע, דחתה את שילובו בכיתה רגילה עד לחודש 9/94 תוך כדי התניית הדבר בהמשך הטיפולים במסגרת המחלקה הפסיכיאטרית הואיל וקבעה כי "הנער סובל מפסיכופתולוגיה קשה". אין ספק כי דחיית שילובו של התובע בכיתה הרגילה גרמה לו לאבד זמן יקר מפי ולהשאירו מחוץ למסגרת בית הספר למשך חודשים ארוכים, דבר שפג בו מאד.

21. בהתאם להחלטת הועדה, שולב התובע בכיתה י' (יוד) רגילה בבית הספר "אורט ביאליק" במסלול בגרות חלקית. חרף הפער העצום בינו לבין התלמידים האחרים שנבע משנות שהותו הרבות בכיתות טיפוליות שרמת הלימודים בהם הייתה נמוכה, הצליח התובע להשתלב בצורה משיעת רצון ואף מעבר למצופה, הן מבחינה פדגוגית והן מבחינה חברתית ועבר שני מבחני בגרות בציונים מעודדים (אנגלית 4 יחידות: 72, לשון: 75).

22. כאמור, בכיתה זו, ולראשונה בחייו, הרגיש התובע שייך למקום ומקובל חברתית ואף הצליח לרכוש מספר ידידים. יחד עם זאת, בתקופה זו התחיל מצבו הרפואי והפיזי של התובע להתדרדר (בעיית ניוון השרירים אשר נוספה לח הצטננות אלרגית וקשיים בדרכי הנשימה), דבר שהקשה עליו מאוד ועצר את תהליך ההשתקמות.

23. כתוצאה מכך, פנתה יועצת בית הספר "אורט ביאליק" לתובע וטענה בפניו כי הנו סובל מבעיות נפשיות והתנתה את המשך שילובו בבית הספר הרגיל בכך כי יהיה במעקב פסיכיאטרי, אחרת תגרום לכך כי יאושפז בשנית ואף פנתה בעניין לנתבעת מס' 6 ולפסיכולוג במחלקה הפסיכיאטרית שבה אושפז, מר חיים אהרונסון. ברם, כל המאמצים

להסביר כי מקור הבעיה הנו במצבו הפיזי הבעייתי, ולא הנפשי, לא עזרו לתובע והאחראים בבית הספר הנ"ל המשיכו להקניטו ולהתייחס אליו כאל חולה נפש החייב באשפוז. בהתבסס על הסטריאוטיפ החברתי שדבק בתובע המבוסס על תשעת השנים שבהם למד בכיתות טיפוליות, התובע תמיד סומן על ידי בית הספר והאחראים שבו כי איננו יכול להסתגל לסביבה הרגילה.

24. התובע יטען כי במשך 9 שנים גדל התובע באווירה שאינה הוגנה ולא הולמת את כישוריו, תוויג כשונה מהחברה "הנורמלית" עקב מוצאו ההודי ושובץ עם ילדים לא נורמליים ואלימים אשר לא נתנו לו ללמוד בכיתה ותמיד הפריעו במהלך השיעורים, דבר שדיכא אותו עד מאד ומנע ממנו להתקדם בתחום הלימודי והחברתי.

הטיעונים:

25. התובע יטען כי לא ידע ולא הייתה לו היכולת לדעת את הנסיבות הממשיות אשר הביאו לידי הנזק וכי הנזק נגרם כתוצאה מהתנהגותם של הנתבעים ו/או מי מטעמם אשר להם הייתה שליטה מלאה עליהם וכי נסיבות האירוע מתיישבות יותר עם המסקנה כי הנתבעים ו/או מי מטעמם לא נקטו באמצעי הזהירות הסבירים מאשר עם המסקנה ההפוכה. לפי כך התובע יטען כי יש להחיל בנסיבות העניין את הכלל "הדבר מדבר בעד עצמו" וכי נטל הראייה חל על הנתבעים באשר לטענת חוסר רשלנות ו/או התרשלנות שיחובו בגינה, אם אכן טענה כזו תועלה על ידיהם.

26. לחילופין ומבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, ומבלי להודות כי נטל הראייה חל עליו, יטען התובע כי הנזק שיתואר להלן אירע בשל רשלנותם הבלעדית ו/או המכרעת של הנתבעים ו/או של עובדיהם ו/או שלוחיהם ו/או בשל פזיזותם ו/או בשל חוסר זהירותם ו/או ע"י הפרת חובות חקוקות ו/או הפרת חובות הוזיות ו/או ע"י הפרת חובות ע"פ פקודת הניקיון על ידם ו/או ע"י מי מטעמם אשר התבטאו במעשים ובמחדלים המתוארים בחמשך.

27. התובע יטען כי הנתבעים נתפסו לידי טעות, ואף התרשלנות רבתי, עת סיווגו את בעיותיו הפיזיות כבעיות נפשיות ועל כן שילבוהו בכיתה טיפולית, דבר שגרם לו נזק. הן פיזית, הן נפשי ואף חברתי כפי שתואר לעיל.

28. אבחנתם השגויה של התובע על ידי הנתבעים מסי' 1, 2, 4 ו-6 כ"חולה נפש" נבעה אך ורק מבעיותיו הפיזיות, חולשה גופנית (שמאחר יותר אובחנה כמחלת ניוון-שרירים), קשיי שפה בתחילת הדרך ועובדת היותו ילד מופנם כאשר אבחנו רפואיות שגויות חוסיפו שמן למדורה.

29. התובע יוסיף ויטען כי החלטת הנתבעים לשלבו בכיתה מיוחדת הייתה מוטעית מיסודה והתבססה על נתונים והערכות שגויות שחלקן נובעות מסטריאוטיפים וסטיגמות שדבקו בתובע עקב מוצאו ההודי וקשיי הקליטה השלבים הראשוניים. כמו כן, התובע יטען כי המסגרת שבה שולב לא הלמה את כישוריו ואף פגעה בו קשות נוכח המציאות היומיומית שתוארה לעיל, דבר שאף החטיא את המטרה שלשמה חוק חינוך מיוחד, התש"ח-1988 (להלן: "חוק חינוך מיוחד") והמפורטת בסעיף 2 לחוק זה.

בעניין זה כתב ד"ר יגיל בחוות דעתו שתפורט להלן כי "מסופקני אם מלכתחילה במהלך שנות ביה"ס הלימודי, הייתה הצדקה להעברתו למסגרת החינוך המיוחד עקב לקויות-למידה".

30. התובע יטען עוד כי הנתבע מסי' 1 ו/או מי מטעמו התרשלו עת לא יישמו במקרהו את החובה החקוקה בסעיף 10 לחוק חינוך מיוחד המחייב את מנהל המוסד החינוכי שבו למד להביא את עניינו של התובע בפני ועדת החשמה כל שלוש שנים. אומנם, בזמנים הרלוונטיים טרם נכנס סעיף זה לתוקף, אך המעורר יטען כי בית המשפט רשאי ומוסמך לקבוע, במסגרת הדיון בעוולת הרשלנות, כי היה על הנתבע מסי' 1, כאדם סביר, לנקוט באותם אמצעי זהירות המנויים בחיקוק הנ"ל, מאחר ודווקא קיומה של חובה

סטטוטורית יכול ללמד על רמת הזהירות הנדרשת לצורך עוילת הרשלנות ואף יכולה לשמש אינדיקציה לסטנדרט הזהירות שחייב בו האדם הסביר.

31. לאורך כל השנים, התנהגותו של הנתבע מסי' 1 ו/או מי מטעמו, בעניינו של התובע גרמה אם במעשה ו/או במחדל לתוצאות הפוכות מאלו המנויות בסעיף 2 לחוק חינוך ממלכתי, תשי"ג-1953 ומכאן אחריותו.

32. התובע יטען כי הנתבע מסי' 1 נושא באחריות ישירה ושילוחית כלפי התנהגות מערכת החינוך והפועלים לפי הוראותיה, בין היתר בהיותו המעביד, האחראי והמפקח על אופן ההתנהלות וההתנהגות של הבאים מטעמו. כמו כן, התובע יוסיף ויטען כי נזקיו נגרמו בשל רשלנותו הבלעדית ו/או פזיזותו ו/או עיי הפרת חובות חקוקות על ידי הנתבע מסי' 1 ו/או מי שבא מטעמו אשר התבטאו במעשים ובמחדלים כדלקמן:

א. לא העסיק עובדים ו/או יועצים ו/או מורים מיומנים שיכולים היו להתמיד עם מצבי האמיתי של התובע ולא פיקח על עבודתם, ובכך התרשל בבחירתם. ו/או

ב. לא הנהיג הנחיות וכללים מנחים בדבר הטיפול בתלמידים כדוגמת התובע ו/או לא השתית שיטות עבודה ברורים ו/או מספקים. ו/או

ג. לא הנהיג שיטת מעקב ולא קיבל דיווח אידות מצבו של התובע מבתי הספר שבהם למד התובע בכיתות הטיפוליות על מנת לעקוב אחרי מצבו והטיפול בהם. ו/או

ד. לא סיפק לתובע הגנה בכלל ו/או הגנה מספקת מפני האלימות של התלמידים האחרים ואף של חלק מהמורים אשר, בין היתר, הטיחו לעברו עלבונות והשפלות רבים. ו/או

ה. לא הבחין בהבדלים שבין בעיה רגשית לבין בעיה שכלית שהייתה כלפי התובע, ובכך הודבקה לו, כבר בתחילת הדרך, תווית של "חולה נפש" שלא יכל להתפטר ממנה. ו/או

ו. הסתמך על רישומים קודמים בעניינו של התובע ילא ערך בדיקה מקיפה ומדויקת כדי לעמוד על מצבו האמיתי של התובע, ובכך טעות גררה טעות. ו/או

ז. לא מינה ועדות השמה בחירות המספקת ילא פיקח על איפן עבודתם והגשר שבין לבין בתי הספר. ו/או

ח. היפר חובות חקוקות המוטלות עליו, ובין היתר, היפר את החובה הדביעה בסעיף 6 לפקודת החינוך [נוסח חדש], תשל"ח-1978 ו/או את הוראות חזק פישות על בתי ספר, תשכ"ט-1969 ו/או תקנות חינוך ממלכתי (סדרי הפיקה). תשי"ז-1956 ו/או חוק חינוך מיוחד, תשמ"ח-1988

33. בנוסף לאמור, הנתבעת מסי' 3 ו/או האחראים מטעמה ו/או שלוחיה ו/או עובדיה (בעצם רופאיה) נושאת באחריות ישירה ו/או שילוחית, אם במעשה ואם במחדל, לנזקים שנגרמו לתובע בהיותה המעבידה של הנתבע מסי' 4 וכן נוכח העובדה כי לא העניקה לתובע (בהיותו אחד מחבריה) את הטיפולים הרפואיים בזמן והחולמים את מצבו הפיזי המיוחד ותרמה להתדרדרות מצבו, בין היתר, על ידי אי העסקת עובדים מיומנים והיעדרן של הנחיות ברורות הכיצד לטפל במקרים דומים למקרהו של התובע.

34. כל ההתרחשויות דלעיל גרמו לתובע לעזוב את בית הספר שבו למד, להתבודד ולבכות את מצבו, בנוסף על אובדן אפשרות מימוש הפוטנציאל שהיה טמון בו. התובע ניסה להשלים בגרות בדרך האקסטרנית, אם כי נאלץ להפסיק לאחר תקופת מה עקב התקפי חרדה קשים התוקפים אותו לעיתים לאור כל מסכת האירועים שתוארה לעיל.

35. עוד יטען התובע כי במעשיהם המתוארים לעיל של הנתבעים יש משום הוצאת לשון הרע כהגדרתו בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965, בכך שהשפילו אותו בכך שסווג על ידם כתולה נפש (כאשר הוא לא כזה) וביזו אותו בפני חבריות, לרבות חבריו לכיתה, הסביבה הקרובה והמטופלים האחרים ששהו אצל הנתבע מסי' 5, ובכך ביצעו כלפיו עוולה לפי סעיף 7 לחוק הנ"ל.

36. התובע יטען כי ההחלטה לאשפוז בצורה כפויה אצל הנתבע מסי' 5 הייתה רשלנית למדי ומוטעית מיסודה והתבססה על אבחון לקוי ו/או רשלני של הנתבעים אשר התעלם ממוחידות המקרה והושפע מהסטריאוטיפים שדבקו בתובע במהלך שנות שהותו בכיתות

טיפוליות מיוחדות. התובע יוסיף כי הנתבעים מס' 5 + 6 ו/או הבאים מטעמם, בין היתר, ביצעו כלפיו:

- א. עוולת כליאת שיוא כהגדרתה בסעיף 26 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] בכך ששללו את חירותו, בניגוד לרצונו, שלילה מוחלטת ושלא כדין למשך חודשים ארוכים תוך שימוש באמצעים פיזיים או על ידי הופעה כבעל סמכות.
- ב. עוולת תקיפה כמשמעותה בסעיף 23 לפקודה הנ"ל בכך שנתנו לו טיפול רפואי כפוי.

37. מבלי לפגוע באמור לעיל, התובע יוסיף ויטען כי הנתבעים מס' 5 + 6 הפרו את חוראותיו של החוק טיפול בחולי נפש. התשנ"א-1991, לרבות סעיף 35 העוסק בזכויותיו של המטופל והשפילו וכן את סעיף 4א(ד) העוסק בהבאת עניינו לפקיד הסעד. בכל מקרה, התובע יטען כי הנתבע מס' 5 ביצע כלפיו את עוולת חרשלות כמפורט לעיל, בין היתר, בכך שלא התקין הנחיות ונוהלי עבודה כלל ו/או הולמים ועסקים עובדים לא מיומנים שאינם מבצעים את עבודתם כראוי.

38. התובע יטען כי כלל הנתבעים ו/או מי מטעמם חבים כלפיו בחובת הזהירות, כי חובה זו הופרה על ידם ו/או על ידי מי מטעמם, וכי הנזק שנגרם לו אירע בשל הפרת חובה זו וכן הפרת חובות חקוקות כפי שפורט לעיל.

39. הנתבעים ידעו ו/או צריכים היו לדעת כי מעשיהם מהווים עוולה וכי הם עשו מעשים שאדם סביר ונבון לא היה עושה בנסיבות העניין ו/או נמנע מלעשות מעשים אשר אדם סביר ונבון היה עושה בנסיבות העניין.

40. הנתבעים במעשיהם ו/או במחדליהם גרמו לכך כי התובע לא יוכל לממש ולטפח את הפוטנציאל השכלי שהיה טמון בו, אלא להפך, סיווגו כחולה נפש, אשפוזו הכפוי בבית החולים ושיבוצו בכיתות טיפוליות הזיקה לתובע רבות עקב העובדה כי בכיתות אלה שולבו, בעיקר, תלמידים אלימים שהתנכלו המיד לתובע ורמת הלימודים בהם הייתה נמוכה להחריד.

41. מגיל צעיר התעניין התובע בעולם המחשב ואף עסק בתוכנות מחשב, כדוגמת תוכנת "בייסק", והצליח, בכוחות עצמו, להגיע לביצועי מחשב מרשימים למדיי שכללו גרפיקה, צלילים וכו'. כמו כן, התובע הנו בקיא מאוד בכל מה שקשור בתעופה ויש לו פוטנציאל וכשרון מוזיקלי מפותח והגיע לרמה מתקדמת מאוד של הלחנה וחפפה מוזיקלית.

42. התנהגותם של הנתבעים כמתואר לעיל, גרמה להזנחת תחומים אלה אצל התובע וחיבה אותו ללמוד בכוחות עצמו מבלי לנסות לטפח את הפוטנציאל הטמון בו אילו היה משולב בכיתה רגילה כמו שאר התלמידים.

43. כתוצאה מהתנהגותם של הנתבעים אשר תוארה לעיל, סבל התובע וסובל רבות ממשקעי העבר (עצם שהייתו בכיתה טיפולית במשך 9 שנים רצופות, אשפוזו הכפוי וסיווגו כחולה נפש), דבר שהותיר אצלו צלקת עמוקה. התובע סבל וסובל מרמה גבוהה יחסית של חרדה ופחדים, דיכאונות, דימוי עצמי נמוך, חוסר בטחון עצמי, מצוקה נפשית ובעיות תקשורת. כמו כן, ולאור מצבו של התובע שנגרם כתוצאה מהתנהגותם של הנתבעים נזקק התובע בעבר ויוזקק גם בעתיד לטיפולים רפואיים רבים ומגוונים, לרבות עזרת הזולת הן מצד החורים ומכרים והן של מטפלים צמודים, דבר המעצים את נזקיו.

44. התובע היה אמור לצאת למשק העבודה בהגיעו לגיל 18 שנים, אם כי עקב התנהגותם של הנתבעים, אם במעשה ואם במחדל, נפגע כושר עבודתו באופן משמעותי ועל כן נגרמו לו הפסדי שכר.

45. התובע יוסיף כי כתוצאה מהתנהגותם של הנתבעים ו/או מי מטעמם (ביחד ולחוד) נותרה אצלו נכות צמיתה בתחום הפסיכיאטרי.

46. ביום 20/3/01 נבדק התובע על ידי ד"ר דוד יגיל והלה שיחרר את חוות דעתו אודות המצורפת התובע בה קבע כדלקמן:

- א. תפקודי השכלי ומיומנות הלמידה של התובע כיום אינם מצביעים על שרידים כלשהם של ליקויי למידה, ולפיכך, המומחה הנ"ל בספק אם מלכתחילה במהלך שנות שהותו בבתי הספר השונים שבהם למד הייתה הצדקה להעברתו למסגרת החינוך המיוחד.
- ב. במבחני האישיות, לא קיימים סימנים לסיומה של הפרעה פסיכיתית, אך קיימים סימנים למצוקה נפשית שיש בה שילוב של רמת חרדה גבוהה יחד עם דימוי עצמי נמוך.
- ג. לתובע נותרה נכות בשיעור של 20% לפי תקנה ____ לתקנות הביטוח הלאומי.

אי לכך התובע יטען כי נותרה אצלו נכות צמיתה בשיעורים שלעיל.

- **רצ"ב, העתק מחוות הדעת הנ"ל אשר תהווה חלק בלתי נפרד מתביעה זו.**

47. התובע יטען כי לאור מקצועו ומגבלותיו דלעיל, נכותו הפונקציונאלית עולה בהרבה מנכותו הרפואית.

48. הנתבעים, ביחד ולחוד, חייבים לפצות את התובע על מלוא נזקיו כדלקמן:

נזק מיוחד:

א. הוצאות רפואיות ונסיעות לקבלת טיפולים בעבר	₪ 80,000
ב. עזרת הזולת בעבר	₪ 100,000
ג. חפסד השתכרות בעבר	₪ 400,000
ד. אובדן השתכרות של ההורים	₪ 150,000
ה. פיצוי בגין לשון הרע ללא הוכחת נזק	₪ 50,000

סך הכל: ₪ 780,000

נזק כללי:

- אובדן כושר השתכרות בעתיד
- כאב וסבל, דימוי עצמי נמוך, אי מימוש הפוטנציאל הטמון בו
- הוצאות רפואיות ונסיעות לקבלת טיפולים בעתיד
- עזרת צד ג' בעתיד
- אובדן פנסיה ותנאים סוציאליים
- פיצוי בגין לשון הרע והקללות

49. לבית משפט נכבד זה הסמכות העניינית והמקומית להיזקק לתביעה זו.

50. כל חטענות בכתב תביעה זה מובאות בהשלמה חדדית, בהם במידה ואין הן מתיישבות הרי הן נטענות לחילופין.

51. אשר על כן, כבוד בית המשפט מתבקש לזמן את הנתבעים לדין ולחייבם, ביחד ולחוד, בפיצוי התובע על מלוא נזקיו כמפורט לעיל, בצירוף הפרשי ריבית והצמדה מיום התאונה ועד התשלום המלא בפועל בתוספת הוצאות המשפט, שכר טרחת עו"ד ומע"מ.

חנא בולוס, עו"ד
ב"כ התובע

ג.ס.

\\Maram\e-doc\doc\67.doc